

Bruselj, 15. marec 2022
(OR. en)

7101/22

CCG 15

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	6500/22 ADD 1 CCG 7
Zadeva:	Sklepi Sveta o izvoznih kreditih

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o izvoznih kreditih, ki jih je Svet (ekonomske in finančne zadeve) na 3855. seji odobril 15. marca 2022.

SVET EVROPSKE UNIJE:

I. Uvod in splošne izjave

1. POUDARJA, da so uradno podprti izvozni krediti¹ ključni vzvodi za doseganje prednostnih ciljev politike za Evropsko unijo (EU) in njene države članice. Ti cilji vključujejo izgradnjo močne industrijske Evrope ob hkratnem zagotavljanju prehoda na nižje emisije toplogrednih plinov. Natančneje, uradno podprti izvozni krediti so bistveni za industrijsko konkurenčnost Evrope v svetu, saj podpirajo evropska podjetja pri potegovanju za pogodbe in projekte v tujini ter tako zagotavljajo delovna mesta in rast, tudi za mala in srednja podjetja, v vseh državah članicah EU. Uradno podprti izvozni krediti z zagotavljanjem enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni prispevajo k večjemu industrijskemu sodelovanju in hitrejšemu razvoju novih ključnih sektorjev v EU. Poleg tega zagotavljajo boljšo globalno povezljivost. Uradno podprti izvozni krediti so prav tako ključnega pomena pri omogočanju državam članicam EU, da financirajo zeleni prehod in podpirajo okoljsko trajnostne projekte.

¹ V besedilu se „uradno podprti izvozni krediti“ nanašajo na izvozne kredite iz Sporazuma OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih.

2. POUDARJA, da uradno podprte izvozne kredite zagotavljajo države članice EU in agencije za izvozne kredite, ki so se izkazale za bistvene pri podpiranju izvozne konkurenčnosti EU. Vendar pa na uradno podprte izvozne kredite v veliki meri vplivajo hitre spremembe v svetovnem gospodarstvu in napetosti v večstranskem okviru. Poleg tega so uradno podprti izvozni krediti iz držav članic EU močno regulirani, predvsem na podlagi Sporazuma OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum OECD) in Uredbe (EU) št. 1233/2011. Ta pravila glede na razvoj globalnih vrednostnih verig in mednarodno konkurenco iz držav, ki niso članice OECD, niso bila dovolj posodobljena. UGOTAVLJA, da pogajanja o Sporazumu OECD kljub doseženemu napredku še vedno ne sledijo tempu, ki ga zahtevajo tako hitro spreminjajoče se gospodarske kot podnebne razmere.
3. UGOTAVLJA, da agencije EU za izvozne kredite v skladu s svojimi cilji in pooblastili tesno sodelujejo z zasebnim trgom in si prizadevajo za tesnejše medsebojno sodelovanje znotraj EU, pa tudi z drugimi ponudniki finančne podpore (naložbe in razvoj) v EU.
4. PRIZNAVA vlogo uradno podprtih izvoznih kreditov pri spodbujanju in podpiranju prehoda v naložbenih vzorcih k podnebno nevtralnemu projektom, odpornim na podnebne spremembe. OPOZARJA na sklepe Sveta z dne 5. oktobra 2021 o podnebnem financiranju, v katerih Svet poziva „agencije za izvozne kredite, ki še niso določile ambicioznih rokov za sprejetje strategij za uskladitev s Pariškim sporazumom, naj to storijo pred konferenco COP 26 in pridobijo več podnebnega financiranja, tudi iz zasebnega sektorja“. POUDARJA, da je treba pravila čim prej spremeniti, če želimo, da bodo uradno podprti izvozni krediti prispevali k zelenemu prehodu.

5. POZDRAVLJA dejstvo, da se v EU postopoma povečuje ozaveščenost o uradno podprtih izvoznih kreditih in da je bil dosežen napredek pri reševanju novih izzivov, vključno s prispevanjem h gospodarskemu odzivu na pandemijo koronavirusa².
6. PODPIRA akcijski načrt, ki ga je v beli knjigi o javnih izvoznih financah v EU julija 2020 oblikoval možganski trust za financiranje izvoza (Export Finance Lab Think Tank)³. SE STRINJA s tremi usmeritvami ukrepanja in političnimi priporočili o nadaljnjih korakih, in sicer z oblikovanjem celovite strategije EU za javne izvozne finance, trgovino in naložbe, prevzemom vodilne vloge in vključitvijo glavnih ponudnikov uradnih financ v globalni sklop pravil za financiranje javnega izvoza ter razvojem strategije za namensko uporabo izvoznega financiranja v podporo mobilizaciji kapitala za zeleni prehod. IZRAŽA pripravljenost za uresničevanje teh treh glavnih ciljev.
7. POUDARJA, da bi zato morale imeti EU in njene države članice vodilno vlogo pri prilagajanju uradno podprtih izvoznih kreditov, da bi se spoprijeli s temi spreminjajočimi se izzivi.

II. Podnebni pakt EU za financiranje izvoza

8. PRIZNAVA vlogo uradno podprtih izvoznih kreditov pri spodbujanju in podpiranju preusmeritve naložb v projekte, ki so podnebno nevtralni in odporni na podnebne spremembe. PRIZNAVA, da je treba ustrezno prilagoditi politike izvoznih kreditov, da bi omejili dvig povprečne svetovne temperature na 1,5 °C nad predindustrijsko ravno. POUDARJA, da bi takšna prilagoditev izvoznih politik združila ukrepe za postopno ukinitve podpore projektom v sektorju energije iz fosilnih goriv v skladu z odstavkoma 11 in 12, spodbude za povečanje podpore okoljsko trajnostnim projektom in večjo preglednost pri spremljanju napredka.

² Glej v prilogi „poročila o razvoju sistema EU za financiranje izvoza za leto 2021“.

³ Člani ExFi Laba so strokovnjaki iz Avstrije, Belgije, Danske, Nemčije, Finske, Francije, Italije, Nizozemske, Slovaške, Švedske, Komisije EU in Sveta EU.

9. POZDRAVLJA dolgo pričakovani sporazum, dosežen oktobra 2021, o ukinitvi podpore za izvozne kredite za elektrarne, ki z nezmanjšano močjo proizvajajo energijo iz premoga, v okviru Sporazuma OECD.
10. PRIZNAVA najnovejše znanstvene dokaze o podnebnih spremembah, vključno s sklepi Medvladnega panela OZN za podnebne spremembe (IPCC) in poročilom Mednarodne agencije za energijo Podnebna nevtrálnost do leta 2050, v katerih je jasno poudarjeno, da je treba omejiti ne le premog, temveč tudi druga fosilna goriva.
11. POZIVA Komisijo, naj začne razpravo z udeleženkami Sporazuma OECD, da bi dosegli dogovor o ukinitvi uradno podprtih izvoznih kreditov za projekte v sektorju energije iz fosilnih goriv, kar naj ne bi zajemalo le premoga, temveč tudi nafto in zemeljski plin, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah, ki so skladne z omejitvijo segrevanja na 1,5 °C in cilji Pariškega sporazuma.
12. V pričakovanju rezultatov takšne razprave na ravni OECD PRIZNAVA namero držav članic, da do konca leta 2023 v svojih nacionalnih politikah določijo svoje znanstveno utemeljene roke za ukinitve uradno podprtih izvoznih kreditov za projekte sektorja energije iz fosilnih goriv⁴, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah, ki so skladne z omejitvijo segrevanja 1,5 °C in cilji Pariškega sporazuma.
13. POZIVA k temu, da se v Sporazum OECD vključijo finančni mehanizmi za spodbujanje okoljsko trajnostnih projektov; na primer nižja izplačila, daljša zapadlost ali posebna prilagoditev premij na podlagi tveganja; MENI, da je taksonomija EU, kot se trenutno uporablja, ustrezna referenčna vrednost za opredelitev okoljsko trajnostnih projektov.

⁴ In sicer za projekte raziskovanja, proizvodnje, prevoza, skladiščenja, rafiniranja, distribucije premoga, surove nafte, zemeljskega plina in nezmanjšane proizvodnje električne energije.

14. OPOZARJA na pripravljenost držav članic, da obogatijo svoje letno poročanje Komisiji v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) št. 1233/2011 s podnebno usmerjenim pregledom svojih dejavnosti v zvezi z uradno podprtimi izvoznimi krediti po posameznih sektorjih v skladu s skupno dogovorjeno metodologijo, ki bo opredeljena do konca leta 2023.

III. Enaki konkurenčni pogoji na svetovni ravni in posodobitev Sporazuma OECD.

15. OPOZARJA, da OECD zagotavlja forum za ohranjanje, razvoj in spremljanje finančnih pravil za izvozne kredite, določene v Sporazumu OECD in v okviru Sporazuma STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih. Sporazum OECD določa najugodnejše finančne pogoje, ki jih udeleženske lahko ponudijo pri zagotavljanju uradno podprtih izvoznih kreditov.
16. OCENJUJE, da se Sporazum OECD vse bolj izpodbija s financiranjem, ki ga zagotavljajo države, ki niso članice OECD in jih sporazum ne zavezuje. PRIZNAVA, da se konkurenca zunaj Sporazuma OECD povečuje in predstavlja izziv ne le za EU in njene države članice, temveč tudi za OECD na splošno. OBŽALUJE, da se mednarodna delovna skupina za izvozne kredite kljub dolgoletnim pogajanjem ni mogla dogovoriti o širši skupni finančni disciplini za uradno podprte izvozne kredite in da so bila pogajanja prekinjena, dokler ne bo doseženo soglasje o ključnih elementih teh pravil.
17. POZDRAVLJA nov zagon pri udeleženkah, ki bo omogočil posodobitev Sporazuma OECD. OPOZARJA na skupni okvir za posodobitev Sporazuma OECD, o katerem so se udeleženske dogovorile oktobra 2020, in PODPIRA tekoče delo v zvezi s prednostnimi nalogami posodobitve.

18. POUDARJA, da se EU namerava zavzemati za proces posodobitve Sporazuma OECD, da ga ne bi oviral zastarel okvir za uradno podprte izvozne kredite. POUDARJA interes EU, da bi posodobitev, v zvezi s katero so udeleženske začele razprave leta 2019, kmalu prinesla dejanske rezultate.
19. Še pred to posodobitvijo NAKAZUJE pripravljenost držav članic, da uporabijo vsa sredstva, ki so jim na voljo v pravnem okviru Sporazuma OECD, da bi povečale svojo konkurenčnost. Natančneje, države članice so ob ohranjanju visoke ravni sodelovanja v procesu posodabljanja Sporazuma OECD pripravljene uporabiti izenačevalno klavzulo Sporazuma OECD in v ta namen preučiti načine za izboljšanje sodelovanja in povečanje preglednosti med državami članicami in med udeleženkami Sporazuma OECD pri izenačevanju konkurenčnih ponudb neudeleženk.
20. IZRAŽA pripravljenost, da se v primeru prepočasnega napredka udeleženk pri posodobitvi preuči možnosti za preusmeritev na evropske strateške in industrijske interese ter najboljši način, da bi jim avtonomno zadostili.

IV. Strategija EU za izvozne kredite

21. POZDRAVLJA sporočilo Komisije o pregledu trgovinske politike z dne 18. februarja 2021, v katerem se je Komisija zavezala, da bo preučila možnosti za strategijo EU o izvoznih kreditih, vključno z instrumentom EU za izvozne kredite in boljšim usklajevanjem finančnih orodij EU.
22. IZRAŽA podporo analizi možnosti okrepljenega usklajevanja in instrumenta EU za izvozne kredite, ki bi dopolnjeval nacionalne instrumente za izvozne kredite, razvojno pomoč in podporo naložbam, tako na nacionalni ravni kot na ravni EU, predvsem pa instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje. UGOTAVLJA, da delo Komisije v zvezi z okrepljenim usklajevanjem finančnih orodij EU napreduje, in poziva k hitremu napredku pri uresničevanju tega cilja.
23. POZDRAVLJA študijo izvedljivosti strategije EU za izvozne kredite, ki se izvaja v imenu Evropske komisije. MENI, da je študija izvedljivosti priložnost za celovito oceno potreb izvoznikov EU in vrednosti morebitnega posredovanja na ravni EU. JE SEZNANJEN, da bodo države članice in ustrezni deležniki vključeni v fazo ocenjevanja in oblikovanje kakršnega koli odziva politike.
24. POUDARJA, da mora biti oblikovanje vsakega morebitnega instrumenta EU usmerjeno na odpravljanje nedelovanja trga in institucionalnih vrzeli ter morebitne koristne sinergije v okolju EU za zagotavljanje uradne podpore. POZIVA Komisijo, naj odkrije takšne pomanjkljivosti in vrzeli, pri čemer naj preuči tako izvozne kredite kot orodja za financiranje razvoja.

25. OPOZARJA na različne zmogljivosti nacionalnih agencij za izvozne kredite pri prevzemanju tveganj in na to, kako bi jih bilo mogoče izboljšati z delitvijo tveganja, na primer s pozavarovanjem, ter na prakse zmanjševanja tveganja s strani komercialnih bank pri posojilih nekaterim sektorjem ali državam, ki vplivajo na trgovino.
26. OPOZARJA na sklepe Sveta z dne 12. julija 2021 o globalno povezani Evropi, v katerih je poudarjeno, da si mora EU prizadevati za geostrateški in globalni pristop. POZDRAVLJA sporočilo Komisije z dne 1. decembra 2021 z naslovom Strategija Global Gateway. OPOZARJA na izkušnje in ključno vlogo nacionalnih agencij za izvozne kredite pri mobilizaciji zasebnega kapitala in deležnikov, potrebnih za uspešno izvajanje strategije EU Global Gateway.
-